

Azt a hatalmat, amely a keresztyén ember rendelkezésére áll, az apostol "teljes" fegyverzetnek nevezi. Megszervezett hadseregekben különböző fegyvernemeknek megfelelően pontosan meg van állapítva, hogy egy katonának milyen fegyverfajtákkal kell a háborúba vonulnia; e fegyvereket együtt nevezzük teljes fegyverzetnek. A keresztyén emberre nézve háborús készütség esete forog fenn, mert az ellenség támadásban van. A támadót Vádlnak nevezi Pál, mint legtöbb helyen az Újtestamentum (Diabolos), mely szót a közkezen levő ágyar fordítás helytelenül Ördög-gel fordít, holott az Ördög a daimon szó fordítása lehet csak. Diabolos vádlót, rágalmozót jelent, ilyen valakit, aki állandó vádolással bizonyos lényeket egymás ellen akar fordítani, hogy aztán a zavarosban halászni tudjon. A keresztyén háborúja tehát a vádakkal és rágalmozatokkal folytatott harc, melyekkel Sátán Istent és embert, embert és embert egymás ellen fordít a állandó bizalmatlanság légkörét kelti a teremtésben. A háború a békeség elnyerését folyik, de nem az ellenséggel való megbékélésért, mivel megbékélni annak teljes rosszhiszemősége miatt nem lehet, hanem a félrevezetettek megbékélésért, kiket az ellenség egymás ellen fordít. Isten és ember, ember és ember kell, hogy egymással megbékéljenek s a Rágalmozót Ördökre kivessék maguk közül. A harc azonban nem könnyű, mert az ellenség ravasz s a cselek öszönével él. Csselfogásait Pál methodias-nak nevezi. A methodos szó, melyből a methodiais keletkezett, valamilyen tárgynak kifejelett, művészetté vált kezelését, kezelés módját jelenti, tehát műfogásokat, rendszert. A szó-nak eredetileg nincs rossz értelme, az Újtestamentumban azonban ravasz fogásokat jelent. Sátán az emberi történelemben a ravasz fogásoknak egész rendszerét alkotta meg, avégre, hogy az embereket magának megnyerje, őket hatalmában őrizze, vagyis állandó félrevezettségben tartsa. Jézus ezeket a ravasz fogásokat kelepccsnek, töröknek /skandalá-nevezi s azt igéri, hogy egyszer ezeket mind összeszedik és azok elhelyezésével együtt tűzes kemencébe vetik /"Áté 13:41-42./ Jelenleg a Sátán rágalmozó, hazug fogásai ellen folytatott harc azok leleplezésével történik. Ehhez a leleplezéshez szükséges a teljes fegyverzet.

Mielőtt a fegyverzetet leíránk, az apostol szükségesnek látja az ellenség pontos meghatározását. Kik ellen is kell a keresztyén embernek harcolnia? Először nemleges, aztán igenlően felel erre a kérdésre. A nemleges felelet ebben áll: "nem vér és hússal". "Vér és hús" körülménye a testben élő embernek, szemben a halott lelkekkel és szellemekkel. Az Újtestamentumban a hús és csont meghatározást találjuk; az Újtestamentum azonban áttér a "vér és hús" összetételre, aminek kiá-sása az értelme s ami összefügg a hús szó értelmének eltolódásával is. A hús szó az Újtestamentumban először a test lágy részeit jelenti, másodsor az egész embert, harmadszor a gyöngye emberi lelket, negyedsor a bűnök ellenállni nem tudó, megromlott emberi lelket, illetve természetet. Az Újtestamentum majdnem csak az utóbbi értelemben használja a hús szót. A hús tehát az Újtestamentumban a "vér és hús", mint a jelenti. A lélek kifejezésére pedig alkalmasabb a "vér és hús", mint a "csont és hús" kifejezés; miután a vért és lelket már az Ótestamentum is kapcsolatba hozta, míg a "csont és hús" kifejezés kizárólag az ember kapcsán fordul elő. Pál tehát azt akarja mondani, hogy nem földi testben élő megromlott lelkek ellen folyik a keresztyén ember harc; hiszen ezek a lelkek dróton rángatott figurák csak, magasabb, szellemi hatalmasságok kezében; nem önállóak, magukban tehetetlenek, egészen szellemi parancsolóik rendelkezésére állanak. Pál jól látja, hogy az Isten nélkül élő világ nem a maga ura és nem uralkodik a teremtésen sem, hanem a teremtés uralkodik rajta: az anyag képrázatának foglyai. Ezzel szemben akik Krisztusi, oly erővel rendelkeznek, mely őket magukon is, az anyagi teremtésen is uralkodókká tesz /to kratos és ischües autou/, feltéve, hogy ezt a Krisztustól származó erőt fegyverzetként felöltik. A harc tehát nem hús és vér,

tehát földi, testben élő ember ellen folyik, hanem 1./ kormányzatok, 2./ fennhatóságok, 3./ ennek a sötétségnek viláгурalkodói, 4./ a rosszasság szellemiségei ellen. — 1./ Kormányzatok alatt /archai/ a viláգkormányzás kiindulópontjait, az első parancskiadókat kell értenünk. Arché az archeuó igéből származik, amelynek jelentése: elsőnek lenni, elkezdni, parancsolni, uralkodni. Akik az emberi világban történt események megindítására az első parancsot kiadják, nem emberek, hanem szellemi lények, tisztátalan angyalok, kiknek Éva és Adám magukat és utódaikat egy hazug ígérettel összekötött gyümölcsért eladták; kiknek az anyagi haszonért /"Változtasd a köveket kenyerekké!"/ minden ember újra eladja magát, s kik uralmukat azzal a hazugsággal tartják fenn ma is, hogy az anyagi kincseket, élvezeteket ők nyújtják az embernek. Az elkábitott emberek engedelmessé válnak a parancsolóknak s megvetik a Teremtőt, ki mindennek egyedüli Ura és Ajándékozója. /Jk.1:17./ — 2./ Fennhatóságok alatt /exousiai/ olyan hatóságokat kell értenünk, melyeknek engedélyük, szabadságuk van arra, hogy bizonyos dolgokat keresztül figyeljenek. Az exousiai tehát nem elsőfoku kormányhatóságot jelent, hanem olyan hatóságot, mely a működésre engedélyt kap. Valaképpen minden angyal és teremtetett lény ilyen értelemben vett exousia, mert vagy Istentől kapja működésére az engedélyt, vagy valakitől olyantól, akinek Isten adta. Fl. a Sátán és tisztátalan angyalok az embertől kapják a földön való tevékenységre az engedélyt, kit Isten a föld jogos urává tett. /I. Móz.1:28/. Ez esetben azonban Sátánnál alacsonyab b szellemi hatalmakra kell gondolnunk, angyalfejedelmekre, akiknek működési jogot Sátán ad abból a jogból, melyet ő Istentől és az emberektől kapott. — 3./ Ennek a sötétségnek viláгурalkodói alatt azokat a megszálló szellemeket kell érteni, kik földi uralkodókat, vezető helyeken álló embereket szállnak meg s rajtuk keresztül a földi eseményeket irányítják. Hogy Nabukodonozor, az első viláгурalkodó megszállott lett, azt látjuk abból az örültségből, ~~xxx~~ mely őt állati sorba helyezte. A tisztátalan szellem akkor ment belé, amikor palotájának tetejéről a hatalmas várost nézte s elbizakodottan felkiáltott: "Nem ez-é ama nagy Babilon, melyet én építettem ..... dicsőségem magasztalására?!" Ily alapon hall Dániel beszélni Perzsia fejedelméről, Görögország fejedelméről, kik Isten szent angyalaival harcolnak. /Dán.4:27, 10:20./ A tisztátalan szellemek nagy hierarchiájában, mely Sátánt uralja és imádja, vannak tehát alsóbb és felsőbb fannhatóságok és uralkodók. Hogy ezeket a megszálló szellemeket e sötétség viláгурalkodóinak nevezi Pál, onnan van, hogy ~~xxx~~ hatalmuk nem marad állandó, hanem csak addig tart, ameddig a mai szellemi sötétség erre a földre, a mostani embervilágra ráborul. E sötétség alatt ezt a mostani elsötétült viláգkorszakot kell értenünk, amelyben Sátán a viláғuralmat bitorolja. — 4./ A rosszasság szellemiségei /ta pneumatika tés ponérias/ alatt szellemi elveket, rendszereket, berendezéseket kell érteni, melyeknek lényege a methodeia, vagyis a cselvető ravaszság. Ezeknek a ravaszkodásoknak forrása a megromlott lelkiesség, a rosszasság, mely Sátánt és összeesküvőit jellemzi. Politika, tudomány, művészet, társasági berendezés, jogi alkotások, emberi illemszokások, vallásos elvek, tanítások, dogmák, egyházi szervezkedések és szervezetek, az igazinak csak utánezatát képező divatos theológia, belmissziói, evangélizáló munkák s velük szemben az istenellenesség vallásos szervezkedése, nyelvhasználat, közmondások, dalok, lassankint egy nagy szétágazó rendszerre fejlődnek ki, melynek egésze s részletei a hazugság elterjedését és Sátán uralmát készítik elő a földön. Nem anyagi szépség, testi örömök, rontják meg az embert, hanem a testhez, anyaghoz fűződő szellemiség, a hazugságok, melyeknek az anyagiak csak csalétkei. Mindezeknek a szellemi hatalmaknak jelenleg bejárata van még Istenhez az égbe s ott szólhatnak, vádolhatnak. Ezért mondja róluk az apostol "en tois epouraniois", vannak, azaz az égben levő dolgokban az égi tájakon, ott, ahonnan a földi dolgokat szabályozzák, irányítják, /I. Móz. 1,15-18/; tehát Istennel együtt részt vesznek a viláғmindenség kormányzásában mindaddig, amíg Isten onnan ki nem veti őket. Mivel az ellenség szellemi és a szellemviláғból harcol, világos, hogy az ellene fordítandó fegyverek is csak szellemiek lehetnek, nem testiek.

Pál ezt a felöltendő fegyverzetet Isten teljes fegyverzetének nevezi, amivel azt akarja mondani, hogy a fegyverzetet Isten készíti, Isten adja annak, aki kéri és a fegyverekét csak Istenben és Isten által hatásosak; sőt azt is jelenti, hogy Isten maga használja ezeket a fegyvereket. Ha nem isteni fegyvereket kap a keresztyén, az embernél erősebb, hatalmasabb s nagyobberejű fegyverekkel rendelkező gonosz szellemvilággal nem tud megmérkőzni. Pedig a háború, melyet az embernek meg kell vívnia, már áll, mondhatnánk úgy is, közeledik, azaz csakhamar erősebbé válik, közeledik a döntő ütközet, melyben az ember vagy győz, vagy a csatátáron marad, azaz ítélet alá jut. Közeledik egy nap, melyet Pál rossz napnak nevezé /ponéros, nem kapos/, úgy is fordíthatnánk, vészes, bajhozó, káros napnak. Közeledik a veszedelem napja. A ponéros szóval az apostol nem arra mutat, hogy ama napon a gonosz tulerőben lesz, akkor a kapos szót használná, hanem arra, hogy ama nap a vészt, az ítéletet hozza magával; az a nap Isten ítéletének napja lesz. A hé hémera, hé ponéra tehát Isten napja, a Birónak a napja! Nem lesz ez a nap mindenkinek rossz: némelyeknek a szabadság, az üdvösség napja lesz, de a gonosztól legyőzöttek számára rossz nap lesz, veszedelem napja. Csak így értendő az is, hogy a győzelmesekről azt mondja az apostol, hogy miután mindent teljesítettek, meg fognak állani, tehát nem esnek el a csatátáron. Mi az a "minden", vagy régiesen mindenek, amiket teljesíteni kell ama rossz nap előtt, a veszedelemnek, bajnak napja előtt? Ez a hűség, a harca, melynek minden egyes részlete, fázisa Istennél rég kigondolva, kiszámítva vár a küzdőkre, úgyhogy sem több, sem kevesebb nem jut senkire, mint amennyi szükséges megszentelődéséhez /1.2,24; 2,10; Mt.24,22/. És mi a baj vagy veszedelem, amely az elesőt fenyegeti? Jl.2,11 szerint a második halál, a kénkőves tüzes mocsár, benne maradás bűneink undorában és szenvedélyeink emésztő tüzeiben. Aki Isten teljes fegyverzetével felszerelve, azaz a Szellem teljes hatalmával /szűkek olajával/ küzdve megáll a harcban, annak nem fog ártani a második halál!

A harcot nem úgy kell elgondolni, hogy elesések, földön fekvések után a harc végén valami csoda következtében felfogunk állni, hanem úgy, hogy abban kezdettől fogva állunk és csak ha egy-egy prvtámadás elejtane, akkor rögtön felállunk és tovább folytatjuk a küzdelmet, állva, győzelmesen, mert állni annyit jelent, mint győzni. Nem a küzdelem végén kell győzni, hanem az egész harcot kezdettől végig győzve vívni meg! Ezért mondja az apostol: "Álljatok meg hát"! Amíg állunk, vívjuk Isten fegyvereivel, a nem a magunk fegyvereivel a harcot. Az első fegyver vagy harci készség az öv, a második a mellbáncél, a harmadik a saru, a negyedik a paizs, az ötödik a sissak s a hatodik, - öt védő készség után egy támadó fegyver, - a kard.

Évnek az igazságot mondja az apostol. Évre a katonának azért van szüksége, hogy az lobogó ruháját lezoritssa, hogy a mozgásban meg ne akadályozza, az öv bizonyos merevséget, szilárdságot is ad a természetnek, a felővezett katonára nem csuklik olyan könnyen össze; persze szükséges övre u.n. tüszőre kell gondolnunk. Szellemileg ugyanilyen hatással van a lélekre az igazság vagy valóság. Ha nem az igaz szó, hanem az áttisztított lelkület, melynek emlékezetéből, indító okainak megokolásából eltűnt minden hazug önáltatás, kerülő út; szóval ez alatt az igazság alatt az igazlelkűséget, a valóságra ráépülést kell értenünk. A valóság tudata szilárdságot ad, megakadályozza a bármely szóra ida-oda való hajlást. A valóság keményté tesz, lefogja a szerteszét röpülő gondolatokat, a külvilágon való kpkodást s a lélek befelé fordul, hogy ott a legigazabb valósággal, Istennel találkozzék. Lelkünknek állandóan Isten tükrében való nézése adja meg az igazlelkűség övét. Hogy igazlelkűségről van itt szó, a mondat szerkesztés is elárulja: "Bereketeket felővezvén igazsággal" /en alátheia/, szorul-szóra: igazságban, azaz amíg benne vagytok, benne álltok a valóságban. Az igazság nem belőlünk jön ki /Ján.4-14/, hanem körülöttünk van, mint egy bennünket átítató elem, élővíz, mely elmerít.

Vallóértnek az igazságosságot tartja az apostol. Igazság és igazságosság csak a magyar nyelvben egyeznek a kifejező szóban. más nyelvekben, a görögben pl. nem. Az igazságosság görög neve: dikaiosuné. A szó tárgyasetben áll az endüeia ige mellett. Dúé beborítást jelent, endüein egy öltönybe való bebujást. Az igazságosság tehát kívül marad rajtunk, mint egy ruha, de minden oldalról beborít, tehát elzárja tőlünk, szívünktől a külvilágot, közénk és a külvilág közé áll. Ugy kell értenünk a dolgot, hogy a világ állandóan részreahajlásra, jogtalankodásra, önző, erőszakos, jogtipró cselekvéseiben részt nem veszünk s igazságosságunkkal olyan falat ~~sz~~ vonunk magunk köré, mely kísértő számára megközelíthetetlenekké tesz bennünket. Az emberek abba fogják hagyni a csábitást, mert mindenhol igazságos nézeteinkbe ütköznek bele. Ha aljába bocsátkozunk velők, meztelenné tesszük magunkat s lefognak győzni; de ha kezdetről fogva tudják, hogy hamisságra kaphatók nem vagyunk, békét hagyunk. Ez a keresztyénség külső ismertető jele a világban, a valódi egyház és a hamis egyház közt húzott látható határvonal: "Alljon el a hamisságtól mindenki, aki Krisztus nevét nevezi meg /vallja/! II.Tim. 2,19.

Sarunak a békesség evangéliumának készsége nevezí Pál, vagyis a k békességről szóló örömdüzenet hirdetésére való készsége. Ha a lábra a készsége saruját kötjük fel, az azt jelenti, hogy bármely pillanatban készek vagyunk elindulni a szóban forgó dolgot megtenni, ez esetben az evangéliumot hirdetni. Krisztus evangéliuma minden esetben a békesség örömhíre, mert Krisztus éppen azért jött a világra, hogy Isten és ember között s ember és ember között békességet teremtsen és békességet hirdessen. /Mt. 2,14,15,17.; 4,3; 6,23./ Hogy ellenség többé nem fenyeget vagy hogy szokkal, akik részéről az igazi veszély fenyeget, békességre jutottunk; hogy azokkal, akikkel együtt kell élnünk, megszűnt a háborúság; ez az élet legörvendetesebb hírei közé tartozik. Mielőtt azonban az a békesség tényleg megvalósul Istennel és testvéreinkkel, el kell hinnünk, hogy a békességet Krisztus a keresztfán megvalósította, lehetővé tette, működésbe hozta, úgy, hogy a már kész valóság egyszerű ártványosításáról, a megírt utalvány beváltásáról van szó. A békesség hirdetése azt jelenti: itt hozom nektek a békességet, fogadjátok el és Isten között, testvéreitek közt és köztetek! De hogy valakiben e hirdetés készsége meglegyen, ahhoz két dolog szükséges; először, hogy ő is birtokolja ezt a békességet, másodsor, hogy meglegyen benne a szeretet a nyert békességet mások javára is tenni. Ez a másokat boldogító szeretet az a saru, melyet a keresztyénnek lábára kell kötnie, ha azt akarja, hogy Isten fegyverzetében megvívhasson a sötétség hatalmaival; ha a szeretetnek ez a készsége hiányzik belőle, akkor maga is a sötétség zsákmányává válik s újra megkezdődik közte és Isten között a háború s lelkiismeret békessége megszűnik és testvéreivel való békés közössége elmúlik.

Paizsnak a hitet nevezí Pál, mely szerinte arra alkalmas, hogy a rész rossznak tüzes nyilait vele fölfoghassuk. Rossz alatt a bajt kell érteni, a kedvezőtlen körülményeket, veszedelmeket, melyek arra valók, hogy megrémítsenek és Istentől elszakítva Sátán rabigájába hajlitsanak bennünket, ki a baj megszűntetését igéri. A hit azonban megtanít arra, hogy akármennyi baj legyen körül bennünket, Isten megtudja és meg fogja örízni köztük lelkünket, megtanít arra, hogy a legfőbb baj: Istennel jutni rossz viszonyba, ellenségeskedésbe, mert Isten haragjától semmi sem mentheti meg az embert. Ezt a paizsot, a hitet mindenben föl kell vennünk, az igazságban is, az öröm hirdetésére való készségeben is, mert hit nélkül lehetetlen az igazság ismeretéhez eljutni; hit nélkül lehetetlen megigazulni, azaz Isten igazságos rendjébe belehelyezkedni s hit nélkül lehetetlen a békesség örömhírében hinni. Mind e pontokon támadhat az ellenség s el igyekszik venni tőlün

a valóságot, a jó lelkiösmeretet és a belső képességet, kételyek tüzes nyilait lövöldözi lelkünkre, hogy kicsaljon bennünket az igazságos élet és a békekészségének várából a haragságok, erőszakosságok, a gyűlölet hideg világába, mely sikerül is ha Istenről a hit szemét levesszük. Am, ha Istenre függesztve tartjuk szemünket s a Benne való bizalmat megingatni nem engedjük, akkor a kételyek sebző, égető szavai erőteljesen hullanak le rólunk anélkül, hogy lelkünket égetnék. Ami másnak gyötrő kételyt, kint okoz, az bennünket hidegen hagy. A világ égő haragja, gunyja, mikor lelkünkhöz ér, elveszti tüzeit s nyugodtan tudunk megfélemleni támadó szavaikra, a szándékosan megtüzesített méreggel megáztatott fenyegető szavaik tüze kialszik. Vádló, sértő, fenyegető szavak: ezek képezik az ellenség fegyvertárát; arra hivatottak, hogy egésék, kinezik az istenfélőknek lelkeit. De a hit paizsán kialszik minden tüzeit.

Sisakként a szabadítást, vagy más fordítással üdvösséget említi az apostol. A görög sótéria is, a héber jása is szabadítást jelent, minek következménye aztán a felüdülés, az üdvösség, melyet görögül inkább az ~~xxx~~ anapsüché szó fejez ki./Csel.3,20 felüdülés, vagy üdvösség időiről beszél; v.ö. II.Tim.1,16./ Szabadítás /sótéria/ alatt a Szentírás nem az egyházban később tanított tulvilági üdvösséget érti, mely felé mindig csak zárándokolnunk kell, hanem Isten összes szabadításait a múltban, jelenben és jövőben; földi szabadításokat inkább, mint tulvilágiakat./Luk.1,69;71.77; 19,9; Ján.4,22; Csel.4,12; 7,25; 13,26.47; 16,17.27,34; Róm.1,16; 10,1.10.11; 13,11; II.kor.1,6; 6,2; 7,10; Ef.1,13; Fil.1,19.28; 2,12; I.Tessz.5,8; II.Tessz.2,13; II.Tim.2,19; 3,15; Esid.1,14; 2,3.10; 5,9; 6,9; 9,28; 11,7; I.Pét.1,5.9.10; 2,2; II.Pét.3,15; Jud.3; Jel.7,10; 12,10; 19,1./ Efézus 6, 17-ben azonban nem a gyakran előforduló sótéria szó áll, hanem a sótérios /szabadító, szabadulást hozó melléknév főnévi alakja: to sótérion /Luk.2,30; 3,6; Csel.28,28/. To sótérion inkább szabadító csíkként, az értelmünket Isten szabadításainak tényével, tehát elbeszéléseivel kell megtöltenünk, hogy szüntelen előttünk lebegjenek azok a biztos és kétségbevonhatatlan tettek, melyekben Isten a Benne bizókat megsegítette. Ha fejünk, gondolkodásunk ezekkel a tettekkel van tele, akkor hiába akar fejbe vágni, az emberrel elkábitani, gondolkodásunkból kimozdítani az ellenség, Isten szabadítására fogunk várni. Az eddig tárgyalt 5 fegyver védekező fegyver vagy felszerelés és csak egy fegyver van még hátra, egyetlen támadó fegyver. Ez az aránytelenség arra mutat, hogy a keresztyán inkább védekezésre van evilágban szorítva, mint támadásra. Arra utasítja Isten, hogy várjon s nem arra, hogy az ellenséget kihívja maga ellen.

Az egyetlen támadó fegyver, amelyet Isten övének kezébe ad, a kard, amely azonban szellemi kard, a Szellem kardja, az Isten beszéde. Hogy az Isten igéje a Szellem kardja, az azt mutatja, hogy vágni csak Isten Szelleme tud vele s nem maga az ember. Sok ige hangzik el ajkunkról, de erőtlenséggel hullanak alá s feladatukat nem végzik el; csak ha a Szellem szól velünk együtt, csak ha a Szellem tesz a szóra nyomatékot, érti el meg a lelket, kihez a szót intézzük, akkor vág a kard, akkor végzi el munkáját. Azok az emberek, akiknek szája tele van Isten meg nem emésztett igéjével és kegyeskedően mindenre tudnak kérdénciát mondani, visszaélnék a Szellem kardjával; ajkukról erőtlenséggel, hatástalanul hull alá az ige, a levegőbe beszélnek. Aki az Igét használja s éks kardként vágni akar vele, figyelje a Szellem indítását, keveset szóljon és mindig a helyén, mindig szeretettel, még akkor is, ha az igével ítéletet mond ki /Csel.5,4.5.9/. A szeretet lehet Isten nyáját a farkasoktól védő szeretet is. Az ige kardját azonban nemcsak emberek felé fordulva lehet használni, hanem Isten felé fordulva is, az imádságban is kard az ige; ha nem emberekhez szóljuk, hanem Istennek mondjuk el, akkor is elvégezheti feladatát, megtalálja azt az embert is, akinek küldik.

Megtalálja úgy, mint segítő, támogató erő, mint Isten szabadítását megmozdító hatalom. De Isten szavának kell lenni, nem a mi beszédünknek! Isten szavával kell imádkoznunk s akkor az imádság fegyverré változik. Két imádság fajtaát emlit itt az apostol: a proseüché-t és a deésis-t. Az előbbi egyszerű Istenhez-fordulást jelent, de mivel a pros szó /hozzá/ nyomtatékosan kiemeli az odafordulást, azért fohász-kodással forditom. A deésis rábeszélő imádságot jelent, tehát esdekléssel forditom. A keresztyén ember harcához szükséges az erős Istenhez fordulás és az esdeklő könyörgés, amelybe az ember lelkét dobja bele. Szükséges továbbá, hogy a szív mindenkor Istent keresse, fohász-kodva, de ne a maga lényében tegye ezt, hanem Szellemben, azaz kérve Isten Szellemének jelenlétét, vezetését és erejét; a Szellem erejével aztán virrasztással, azaz a szellemi mámoroknak ellenállva, éber figyelemmel Isten előtt, ne a fellángolás rövid perceiben, hanem kitartással. Virrasztva, kitartva, Szellem erejével törjenek minden szentekkel együtt egy célra, miközben minden szentnek ügyét magunkévá téve azért imádkoznak. Ez a közös szellemben véghez vit' imádkozás csakugyan olyan lesz, mint a kard: vágni fog.

Ebbe a minden szenteket összefoglaló közös imádkozásba Pál is jelentkezik, úgy is, mint imádkozó, úgy is, mint az imádkozás tárgya: "értem is". S miért imádkozzanak vele kapcsolatban, ki a messze távolban fog-ság nehéz, keserű kenyerét eszi? Még a bilincsei közt is azért, hogy a rabizott bizonyágtételt elvégezze; hogy a bizonyágtétel ne Pál emberi szava legyen, hanem Isten adja a Szellem által ajkára a szót, mint ahogy az Ur ígérte: hogy abban az órában, ahogy szükséges, Isten megadja, mit kell mondanunk. Mikor Pál ajkát nyitja szólásra, fohász-kodjanak, hogy Isten megadja, mit kell mondania s megadja a bátorságot, a Szellem szabadságát, hogy az ellenségtől való félelem ne befolyásolja beszédében. Ne befolyásolják a bilincsek, melyeket hordoznia kell az evangélium miatt. Mert az evangélium hirdetéséért gyűlölték meg a zsidók; amiatt akarták Jeruzsálemben meggyilkolni; amiatt akarták Félix, Festus és Heródes Agrippa előtt bevédozni; amiatt küldte arónai helytartó a császár ítélőszéke elé Rómába s amiatt viseli Rómában most már második éve a láncokat. Csakugyan, az evangélium követségében jár bilincsekben! A szót, a szabadságot megadja Isten szent Szelleme, az buzgó imádság könyörgi alá Isten segítségét.

A szabad szólásnak, melyet a görög parrésia szó fejez ki /egy állapot melyben minden megmondható/, van egy belső és egy külső feltétele. A belső feltétel a léleknek szabadsága s az Istennek való teljes alávettség, mely semmiféle más megkötöttséget nem tűr el. Ha magunkat bárkinek is önként szolgáljává tesszük, hogy az illető szabadulásáért dolgozunk, ezt a szolgálatot is Isten rabságában végezzük; vagyis azt tesz-szük, ami az embereknek Isten látása szerint tényleg hasznára van s nem ezt, amit ők kívánnak tőlünk. Mikor Isten mentő szeretete tölt el és keztökkel bennünket, akkor vagyunk belül szabadok. Am a szabad szólásnak van külső feltétele: istentelen, gonosz emberek, a cötétség világural-kodóinak szolgálai megakadályozhatják az evangélium szabad hirdetését; hazugsággal, tévelyítéssel feltartóztathatják az ige szabad futását; láncra vernetik az örömhír hirdetőjét, mint az Pállal történt, vagy másként akadályozhatják a világosság terjedését. Fohász-kodunk, esdekelnünk kell hát, hogy ezek a külső akadályok is elháruljanak az ige elől s annak szabad futását semmi se akassza meg. Sajátságos azonban ez a "szabadszólás", amelyért Pál eseng: össze van kötve egy belső megkötöttséggel is, melyet azonban az apostol nem érez kinzó rabságnak, ellenkezőleg, a szabadság feltételének, kiegészítő részének tudja. Azt mondja: "mint ahogy kötelezve vagyok szólani". Nemcsak külső bilincs van hát rajta, hanem belső bilincs is, melyet Isten rakott rá. Ez a belső, isten bilincs az Isten szolgálatához kötöttség önkéntes, boldogító szolgálata, melyről Pál ezt mondja: "Helléneknek is, barbároknak is, bölcseknek is, tudatlanoknak is tartozom. /Ró.1,13./ Vagy másutt: "Az én Urannak, Jézusnak nevéért nemcsak megkötöttni, hanem meghalni is kész vagyok!" /Csel

Mert teljesen szabad csak a Teremtő lehet! Teremtényt csak akkor mondhatunk szabadnak, ha lehetősége van arra, hogy egészen Teremtőjének szándéka szerint, azaz a belé oltott Szellemeinek megfelelően, az eléje tűzött isteni elhívást követve éljen. Ha teremtény egészen szabad volna, szabadságával nem tudna mitkezdni, s előbb-utóbb odaadná e szabadságot az első jött-mant-nak, aki neki valamit ígér, mint tette az első emberpár. Pál, mikor magát Jézus Krisztus rabszolgájává tette, megtalálta a szabadságot. Teljes szabadsága akkor fog megvalósulni, amikor a teremtett világban egyedül Istennek és Jézus Krisztusnak akaratja teljesül. Azonban addig is, valahányszor Isten akaratára félre tolja a gonosz akarat érvényesülését, az Isten fiai számára alkalom nyílik meg arra, hogy magukat szabadon kifejthessék, parrásia-t kapjanak. Az ilyen résekért, melyeket Sátán világkormányzatában út Isten hatalma, épen az ígérel, Isten kardjával kell imádkozni, esdekelní, kitartással, virrasztással. Az ígek kardja az a fegyver, melyel a réseket magunk vághatjuk Sátán erején.
